

**DANH LỤC CÁC LOÀI THUỘC HỌ CÁNH ÚP LỚN
(PERLIDAE: PLECOTERA: INSECTA) Ở VIỆT NAM**

CAO THỊ KIM THU

Viện Sinh thái và Tài nguyên sinh vật

Côn trùng nước họ Cánh úp lớn (Perlidae) là một trong số họ tương đối lớn nằm trong bộ Cánh úp (Plecoptera), lớp Côn trùng (Insecta) với khoảng 750 loài thuộc 50 giống trong 3 phân họ trên thế giới. Chúng đặc trưng bởi kích thước cơ thể từ trung bình đến rất lớn (7-30 mm), phân bố chủ yếu ở các sông suối nước chảy vùng núi, nên được gọi là Cánh úp lớn. Nghiên cứu phân loại học của họ này ở nước ta chủ yếu mới do người nước ngoài thực hiện, đồng thời có khá nhiều công bố với các danh pháp khác nhau và nhiều loài mới được mô tả. Do vậy, thành phần các loài thuộc họ Cánh úp lớn hiện vẫn còn nhiều vấn đề cần được thảo luận thêm. Bài báo này nhằm mục đích cung cấp danh lục đầy đủ các loài Cánh úp lớn đã xác định được ở Việt Nam và bổ sung những loài mới được mô tả trong thời gian gần đây.

I. PHƯƠNG PHÁP VÀ VẬT LIỆU

Danh lục các loài thuộc họ Cánh úp lớn (Perlidae) được xây dựng dựa vào mô tả từ các công trình khoa học đã công bố và các mẫu vật thu thập của chính tác giả. Danh lục thành phần các loài được trình bày với tên khoa học có hiệu lực, tên đồng nghĩa và phân bố của chúng ở Việt Nam và trên thế giới. Các mẫu vật hiện lưu giữ tại Viện Bảo tàng Lịch sử tự nhiên của Slovenia, Pháp và Mỹ, Viện Bảo tàng Hoàng gia Ontario-Canada, Viện Đầm hồ học Max-Planck của Đức, Trường Đại học Zhejiang của Trung Quốc, Trường Đại học Korea của Hàn Quốc và Viện Sinh thái và Tài nguyên sinh vật.

II. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

Từ các mẫu vật thu thập của tác giả và tham khảo các tài liệu đã công bố đã tổng hợp được danh lục 70 loài Cánh úp lớn thuộc 13 giống ở Việt Nam. Từ năm 2005 đến nay đã có 48 loài mới cho khoa học được mô tả từ mẫu vật và có 55 loài mới chỉ thấy ở Việt Nam mà chưa ghi nhận ở một nơi nào trên thế giới. Điều này cho thấy mức độ đa dạng và tính đặc hữu của các loài cánh úp lớn ở Việt Nam là tương đối cao. Thành phần loài này được coi là đầy đủ và cập nhật nhất cho đến thời điểm hiện tại, tuy nhiên hy vọng trong thời gian tới kết hợp với điều tra nghiên cứu thực địa thành phần loài sẽ được bổ sung và phong phú hơn.

Họ Cánh Úp lớn PERLIDAE, Latreille, 1802

Giống chuẩn: *Perla* Geoffroy, 1762.

Giống *Acroneuria* Pictet, 1841

Acroneuria Pictet, 1841. Histoire naturelle générale et particulière des insectes névroptères 1:144. Loài chuẩn: Không rõ.

1. *Acroneuria bachma* Cao & Bae, 2007

Acroneuria bachma Cao & Bae, 2007. Journal of the Kansas Entomol. Soc., 80(3): 193.

Phân bố ở Việt Nam: Nghệ An; Quảng Trị; Thừa Thiên-Huế; Đà Nẵng; Kon Tum. Thế giới: Chưa biết.

2. *Acroneuria magnifica* Cao & Bae, 2007

Acroneuria magnifica Cao & Bae, 2007. Journal of the Kansas Entomol. Soc., 80(3): 197.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

3. *Acroneuria nobilitata* Enderlein, 1909

Acroneuria (Niponiella) nobilitata Enderlein, 1909. Stett. Ent. Ztg., 70: 346.

Acroneuria nobilitata Illies, 1966. Das Tierreich, 82: 310.

Synonym: *Acroneuria ampla* Klapálek, 1909. Bull. Int. Acad. Sci. Bohême (Sci. Math. Nat.), 14: 235.

Phân bố: Việt Nam: Đồng bằng Bắc Bộ. Thế giới: Chưa biết.

4. *Acroneuria apicalis* Stark & Sivec, 2008

Acroneuria apicalis Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(16): 154.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc. Thế giới: Chưa biết.

5. *Acroneuria azunensis* Stark & Sivec, 2008

Acroneuria azunensis Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(16): 156.

Phân bố: Việt Nam: Gia Lai. Thế giới: Chưa biết.

Giống *Agnentina* Klapálek, 1907

Agnentina Klapálek, 1907. Rozpr. Ceské. Akad., 16(16): 16. Loài chu ~~đầu~~ *Perla flavescens* Walsh.

Synonym: *Harrisiola* Banks, 1948. Psyche, 55(3): 117. Loài ~~chu~~ *Perla flavescens* Walsh; *Neophasganophora* Lestage, 1922. Bull. Soc. Entomol. Bel., 4: 102; *Phasganophora* Klapálek, 1921. Ann. Soc. Ent. Belg., 61: 66. Loài chuẩn: *Perla capitata* Pictet.

6. *Agnentina jarai* Stark & Sivec, 1991

Agnentina jarai Stark & Sivec, 1991. Aquatic Insects, 13(3): 154.

Phân bố: Việt Nam: Hà Tĩnh; Quảng Nam; Kon Tum. Thế giới: Chưa biết.

7. *Agnentina den* Cao & Bae, 2006

Agnentina den Cao & Bae, 2006. Entomological Research, 36: 45.

Phân bố: Việt Nam: Nghệ An. Thế giới: Chưa biết.

Giống *Chinoperla* Zwick, 1980

Sinoperla Wu, 1948. Bull. Pek. Soc. Nat. Hist. 17(1): 75-80. Loài ~~chu~~ *Sinoperla nigroflavata* Wu.

Synonym: *Chinoperla* Zwick, 1980. Handb. Zool. 4(2) 2(7): 1-115. Loài chuẩn: *Sinoperla nigroflavata* Wu.

8. *Chinoperla rhododendrona* Cao & Bae, 2007

Chinoperla rhododendrona Cao & Bae, 2007. Integrative Biosciences, 11(2): 125.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc; Thừa Thiên-Huế. Thế giới: Chưa biết.

9. *Chinoperla gorohovi* Sivec & Stark, 2010

Chinoperla gorohovi Sivec & Stark, 2010. Illiesia, 6(8): 63.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc. Thế giới: Chưa biết.

10. *Chinoperla sila* Sivec & Stark, 2010

Chinoperla sila Sivec & Stark, 2010. Illiesia, 6(8): 67.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc. Thế giới: Chưa biết.

11. *Chinoperla yi* Sivec & Stark, 2010

Chinoperla yi Sivec & Stark, 2010. Illiesia, 6(8): 70.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

Giống *Etrocorema* Klapálek, 1909

Etrocorema Klapálek, 1909. Wien. Ent. Ztg., 28 (7/8): 222. Loài chuẩn: *Etrocorema ahenobarba* Klapálek (= *nigrogeniculatum*).

Synonym: *Euryplax* Klapálek, 1909. Wien. Ent. Ztg., 28 (7/8): 225. Loài chuẩn: *Euryplax ochrostoma* Klapálek (= *Etrocorema nigrogeniculatum*); *Neoeuryplax* Claassen, 1936. Ann. Ent. Soc. Amer., 29(4): 622. Loài ấu chu *Euryplax ochrostoma* Klapálek (= *Etrocorema nigrogeniculatum*).

12. *Etrocorema nigrogeniculatum* (Enderlein, 1909)

Ochthopetina nigrogeniculata Enderlein, 1909. Zool. Anz., 34: 400.

Synonym: *Etrocorema ahenobarba* Klapálek, 1909. Wien. Ent. Ztg., 28(7/8): 222; Tên đồng vật bậc dưới (Junior synonym); *Euryplax ochrostoma* Klapálek, 1909. Wien. Ent. Ztg., 28(7/8): 222; *Neoperla nangina* Navás, 1929. Bol. Soc. Entomol. Esp., 12: 80; *Neoperla modiglianina* Navás, 1932. Mem. Pont. Accad. Nuovi Lincei, 2(16): 952.

Phân bố: Việt Nam: Cao Bằng; Lào Cai; Vĩnh Phúc; Hà Tĩnh; Quảng Trị; Quảng Nam; Kon Tum; Ninh Thuận; Lâm Đồng. Thế giới: Indônêxia (Sumatra, Borneo), Malaixia, Thái Lan.

Giống *Flavoperla* Chu, 1929

Flavoperla Chu, 1929. China J., 10: 90. Loài chuẩn: *Flavoperla biocellata* Chu.

13. *Flavoperla dao* Stark & Sivec, 2008

Flavoperla dao Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(5): 60.

Phân bố: Việt Nam: Bắc Kạn. Thế giới: Chưa biết.

14. *Flavoperla hmong* Stark & Sivec, 2008

Flavoperla hmong Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(5): 61.

Phân bố: Việt Nam: Cao Bằng; Lào Cai; Thừa Thiên-Huế. Thế giới: Chưa biết.

15. *Flavoperla pallida* Stark & Sivec, 2008

Flavoperla pallida Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(5): 62.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai; Cao Bằng; Quảng Nam. Thế giới: Chưa biết.

Giống *Hemacroneuria* Enderlein, 1909

Hemacroneuria Enderlein, 1909. Zool. Anz., 34: 390. Loài chuẩn: *Hemacroneuria violacea* Enderlein.

16. *Hemacroneuria marginalis* Stark & Sivec, 2008

Hemacroneuria marginalis Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(17): 172.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

17. *Hemacroneuria malickyi* Stark & Sivec, 2008

Hemacroneuria malickyi Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(17): 170.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc. Thế giới: Chưa biết.

18. *Hemacroneuria violacea* Enderlein, 1909

Hemacroneuria violacea Enderlein, 1909. Zoologischer Anzeiger, 34: 395.

Synonym: *Acroneuria violacea*: Zwick, 1973. Annales Zoologici Warszawa, 30: 491.

Phân bố: Việt Nam: Đồng bằng Bắc Bộ; Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

Giống *Kamimuria* Klapálek, 1907

Perla (*Kamimuria*) Klapálek, 1907. Rozpr. Ceské. Akad., 16 (31): 13. Loài **chân**: *Perla tibialis* Pictet.

Synonym: *Hamimuria* Navás, 1934. Ark. Zool., 27A(15): 7 (misspelling).

19. *Kamimuria atrocephala* Sivec & Stark, 2008

Kamimuria atrocephala Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(12): 113.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc. Thế giới: Chưa biết.

20. *Kamimuria azunensis* Sivec & Stark, 2008

Kamimuria azunensis Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(12): 114.

Phân bố: Việt Nam: Gia Lai. Thế giới: Chưa biết.

21. *Kamimuria curriei* Sivec & Stark, 2008

Kamimuria curriei Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(12): 116.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

22. *Kamimuria zonata* Sivec & Stark, 2008

Kamimuria zonata Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(12): 126.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

23. *Kamimuria atra* Sivec & Stark, 2008

Kamimuria atra Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(12): 111.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai; Vĩnh Phúc. Thế giới: Thái Lan (Chiang Mai, VQG Doi Inthanon).

24. *Kamimuria jariyae* Sivec & Stark, 2008

Kamimuria jariyae Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(12): 117.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai; Gia Lai. Thế giới: Thái Lan (VQG Khao Yai).

25. *Kamimuria obtusa* Sivec & Stark, 2008

Kamimuria obtusa Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(12): 119.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Thái Lan (Chiang Mai, VQG Doi Inthanon).

26. *Kamimuria similis* Klapálek, 1912

Kamimuria similis Klapálek, 1912. Cas. Ces. Spol. Ent., 9(2): 84.

Phân bố: Việt Nam: Đồng bằng Bắc Bộ; Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

Giống *Neoperla* Needham, 1905

Neoperla Needham, 1905. Proc. Biol. Soc. Wash., 18: 108. Loài **chuẩn**: *Perla occipitalis* Pictet.

Synonym: *Formosina* Klapálek, 1913. Suppl. Entomol., 2: 117. Loài **chân**: *Neoperla hatakeyamae* Okamoto; *Formosita* Klapálek, 1914. Suppl. Entomol., 3: 118. Loài **chân**: *Neoperla hatakeyamae* Okamoto; *Javanita* Klapálek, 1909. Wien. Ent. Ztg., 28 (7/8): 224. Loài **chuẩn**: *Perla caligata* Burmeister; *Ochthopetina* Enderlein, 1909. Stett. Entomol. Z., 70: 324. Loài **chuẩn**: *Ochthopetina aeripennis* Enderlein; *Oodeia* Klapálek, 1921. Ann. Soc. Ent. Belg., 61: 321. Loài **chân**: *Neoperla dolichocephala* Klapálek; *Pseudoperla* Banks, 1892. Trans. Amer. Ent. Soc., 19(4): 327-374. Loài **chuẩn**: *Perla occipitalis* Pictet; *Simpliperla* Wu, 1962. Acta Ent. Sin. Suppl., 11: 139-160, 7pls. Loài **chân**: Không rõ; *Tropidogynoplax* Enderlein, 1910. Stett. Entomol. Z., 71: 140-143. Loài **chân**: *Tropidogynoplax fuscipes* Enderlein (= *Neoperla aeripennis*).

27. *Neoperla cavaleriei* (Navás, 1922)

Ochthopetina cavalerieri Navás, 1922. Brotér. Sér. Zool., 20: 49.

Neoperla cavalerieri Sivec & Zwick, 1987. Beitr. Entomol., 37(2): 395

Synonym: *Neoperla kachin* Stark & Szczytko, 1980. Aquatic Insects, 1(4): 221.

Phân bố: Việt Nam: Bắc Kạn; Hòa Bình; Thái Nguyên; Vĩnh Phúc; Phú Thọ; Hà Tĩnh; Nghệ An; Quảng Trị; Quảng Nam; Gia Lai; Kon Tum; Đồng Nai. Thế giới: Lào, Thái Lan, Myanmar, vùng lãnh thổ Đài Loan, Nam Trung Quốc.

28. *Neoperla coronata* Zwick, 1988

Neoperla coronata Zwick, 1988. Entomologica Scandinavica, 18(4): 396.

Phân bố: Việt Nam: Lâm Đồng. Thế giới: Chưa biết.

29. *Neoperla fallax* Klapálek, 1909

Neoperla fallax Klapálek, 1909. Note Leyden Museum, 32: 44.

Phân bố: Việt Nam: Hà Tĩnh; Quảng Bình; Quảng Trị; Gia Lai; Lâm Đồng. Thế giới: Malaixia, Ấn Độ, Thái Lan.

30. *Neoperla gordonae* Stark, 1983

Neoperla gordonae Stark, 1983. Aquatic Insects, 5(2): 109.

Phân bố: Việt Nam: Thanh Hóa; Hà Tĩnh; Nghệ An; Thừa Thiên-Huế; Quảng Trị; Quảng Nam; Tây Ninh; Ninh Thuận; Kon Tum. Thế giới: Lào, Thái Lan.

31. *Neoperla hamada* Jewett, 1975

Neoperla hamata Jewett, 1975. Oriental Insect, 9: 131.

Phân bố: Việt Nam: Tuyên Quang; Nghệ An. Thế giới: Ấn Độ (Assam).

32. *Neoperla hubleyi* Stark & Sivec, 2008

Neoperla hubleyi Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(3): 30.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc; Bắc Kạn; Nghệ An; Thừa Thiên-Huế. Thế giới: Chưa biết.

33. *Neoperla mnong* Stark, 1987

Neoperla mnong Stark, 1987. Aquatic Insects, 9: 48.

Synonym: *Javanita costalis* Navás, 1932: 925, secondary homonym of *Formosina costalis* Klapálek; *Neoperla angustilobata* Zwick, 1988: 404, new synonym.

Phân bố: Việt Nam: Cao Bằng; Thái Nguyên; Vĩnh Phúc; Hà Tĩnh; Nghệ An; Quảng Nam; Đà Nẵng; Thừa Thiên-Huế; Gia Lai; Kon Tum; Đắk Lắk; Lâm Đồng; Buôn Ma Thuật. Thế giới: Thái Lan, Nam Trung Quốc.

34. *Neoperla nova* Zwick, 1988

Neoperla nova Zwick, 1988. Entomologica Scandinavica, 18 (4): 395.

Phân bố: Việt Nam: Đà Nẵng. Thế giới: Malaixia.

35. *Neoperla sungi* Cao & Bae, 2007

Neoperla sungi Cao & Bae, 2007. Zootaxa, 1453: 42.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc; Lâm Đồng; Đà Nẵng. Thế giới: Chưa biết.

36. *Neoperla tamdao* Cao & Bae, 2007

Neoperla tamdao Cao & Bae, 2007. *Zootaxa*, 1453: 43.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai; Vĩnh Phúc; Bắc Giang; Hà Tĩnh; Nghệ An; Quảng Nam; Thừa Thiên-Huế; Quảng Trị; Gia Lai; Kon Tum; Ninh Thuận. Thế giới: Chưa biết.

37. *Neoperla yentu* Cao & Bae, 2007

Neoperla yentu Cao & Bae, 2007. *Zootaxa*, 1453: 45.

Phân bố: Việt Nam: Cao Bằng; Lào Cai; Vĩnh Phúc; Quảng Ninh; Bắc Giang; Hà Tĩnh; Quảng Nam; Đà Nẵng. Thế giới: Chưa biết.

38. *Neoperla yao* Stark, 1987

Neoperla yao Stark, 1987. *Aquatic Insects*, 9(1): 47.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc; Kon Tum. Thế giới: Chưa biết.

39. *Neoperla clara* Stark & Sivec, 2008

Neoperla clara Stark & Sivec, 2008. *Illiesia*, 4(3): 20.

Phân bố: Việt Nam: Đắk Lắk. Thế giới: Chưa biết.

40. *Neoperla daklak* Stark & Sivec, 2008

Neoperla daklak Stark & Sivec, 2008. *Illiesia*, 4(3): 21.

Phân bố: Việt Nam: Đắk Lắk. Thế giới: Chưa biết.

41. *Neoperla leptacantha* Stark & Sivec, 2008

Neoperla leptacantha Stark & Sivec, 2008. *Illiesia*, 4(3): 23.

Phân bố: Việt Nam: Bắc Kạn; Nghệ An; Tuyên Quang. Thế giới: Chưa biết.

42. *Neoperla monacha* Stark & Sivec, 2008

Neoperla monacha Stark & Sivec, 2008. *Illiesia*, 4(3): 24.

Phân bố: Việt Nam: Bắc Kạn. Thế giới: Chưa biết.

43. *Neoperla sinuata* Stark & Sivec, 2008

Neoperla sinuata Stark & Sivec, 2008. *Illiesia*, 4(3): 25.

Phân bố: Việt Nam: Đồng Nai. Thế giới: Chưa biết.

44. *Neoperla dao* Stark & Sivec, 2008

Neoperla dao Stark & Sivec, 2008. *Illiesia*, 4(3): 26.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc. Thế giới: Chưa biết.

45. *Neoperla erecta* Stark & Sivec, 2008

Neoperla erecta Stark & Sivec, 2008. *Illiesia*, 4(3): 27.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

46. *Neoperla idella* Stark & Sivec, 2008

Neoperla idella Stark & Sivec, 2008. *Illiesia*, 4(3): 31.

Phân bố: Việt Nam: Gia Lai; Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

47. *Neoperla multispinosa* Stark & Sivec, 2008

Neoperla multispinosa Stark & Sivec, 2008. *Illiesia*, 4(3): 35.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc. Thế giới: Chưa biết.

48. *Neoperla nebulosa* Stark & Sivec, 2008

Neoperla nebulosa Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(3): 36.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

49. *Neoperla song* Stark & Sivec, 2008

Neoperla song Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(3): 36.

Phân bố: Việt Nam: Thừa Thiên-Huế. Thế giới: Chưa biết.

50. *Neoperla spinaloba* Stark & Sivec, 2008

Neoperla spinaloba Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(3): 38.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

51. *Neoperla teresa* Stark & Sivec, 2008

Neoperla teresa Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(3): 39.

Phân bố: Việt Nam: Nghệ An. Thế giới: Chưa biết.

52. *Neoperla zonata* Stark & Sivec, 2008

Neoperla zonata Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(3): 42.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

Giống *Neoperlops* Banks, 1939

Neoperlops Banks, 1939. Bull. Mus. Comp. Zool. 85(7): 444. Loài ~~đ~~nhu *Neoperlops gressitti* Banks, by original designation; authority: Banks, 1939. Bull. Mus. Comp. Zool. 85(7): 439-504 + 9 pls.

53. *Neoperlops vietnamenllus* Cao & Bae, 2008

Neoperlops vietnamenllus Cao & Bae, 2008. Zootaxa, 1968: 34.

Phân bố: Việt Nam: Cao Bằng; Lào Cai; Vĩnh Phúc; Phú Thọ; Bắc Giang; Hà Tĩnh. Thế giới: Chưa biết.

54. *Neoperlops obscuripennis* Banks, 1939

Neoperlops obscuripennis Banks, 1939. Bull. Mus. Comp. Zool., 85(7): 439-504 + 9 pls.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai; Vĩnh Phúc; Nghệ An. Thế giới: Trung Quốc (Quảng Đông).

Giống *Phanoperla* Banks, 1938

Phanoperla Banks, 1938. Jour. Fed. Malay States Mus. 18(2): 221. Loài ~~đ~~nhu *Chloroperla limosa* Hagen, by original designation; authority: Banks, 1938. Jour. Fed. Malay States Mus. 18(2): 220-235 + 2 pls.

Synonym: *Dyaperla* Banks, 1939. Bull. Mus. Comp. Zool. 85(7): 439-504 + 9 pls. Loài ~~đ~~nhu *Dyaperla anomala* Banks, by original designation; authority: Banks, 1939. Bull. Mus. Comp. Zool. 85(7): 439-504 + 9 pls.

55. *Phanoperla imitatrix* Zwick, 1986

Phanoperla imitatrix Zwick, 1986. Bulletin de la Societe Entomologique Suisse, 59(1-2): 154.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc; Đắk Lắk; Lâm Đồng; Buôn Ma Thuột; Gia Lai. Thế giới: Chưa biết.

56. *Phanoperla malayana* Zwick, 1982

Phanoperla malayana Zwick, 1982. Syst. Entomol., 7(1): 104.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc; Hà Tĩnh; Đắk Lắk (Buôn Ma Thuột); Kon Tum. Thế giới: Malaixia, Thái Lan.

57. *Phanoperla namcattien* Cao & Bae, 2009

Phanoperla namcattien Cao & Bae, 2009. Zootaxa, 1983: 66.

Phân bố: Việt Nam: Đồng Nai; Kon Tum. Thế giới: Chưa biết.

58. *Phanoperla simplex* Zwick, 1982

Phanoperla simplex Zwick, 1982. Syst. Entomol., 7(1): 114.

Phân bố: Việt Nam: Buôn Ma Thuột; Kon Tum. Thế giới: Malaixia, Thái Lan.

59. *Phanoperla vietnamensis* Zwick, 1986

Phanoperla vietnamensis Zwick, 1986. Bulletin de la Societe Entomologique Suisse, 59(1-2): 151.

Phân bố: Việt Nam: Nghệ An; Quảng Nam; Lâm Đồng; Đắk Lắk; Gia Lai; Kon Tum; Đồng Nai. Thế giới: Chưa biết.

Giống *Sinacroneuria* Yang & Yang, 1995

Sinacroneuria Yang & Yang, 1995. Entomol. J. East China, 4(1): 1. Loài chu *Sinacroneuria orientalis* Yang & Yang.

60. *Sinacroneuria biocellata* Stark & Sivec, 2008

Sinacroneuria biocellata Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(15): 150.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

Giống *Togoperla* Klapálek, 1907

Perla (Togoperla) Klapálek, 1907. Rozpr. Česk. Akad., 16(31): 19. Loài ~~ch~~ *Perla limbata* Pictet, by subsequent designation; authority: Klapálek, 1923. Coll. Zool. Selys., 4(2): 1-193.

61. *Togoperla canilimbata* (Enderlein, 1909)

Perla canilimbata (Enderlein, 1909). Stett. Entomol. Ztg., 70: 347.

Synonym: *Paragnetina tonkinensis* Navás, 1919. Insecta, 9: 187; *Togoperla sinensis* Banks, 1939. Bull. Mus. Comp. Zool. 85(7): 442; *Togoperla klapaleki* Banks, 1939. Bull. Mus. Comp. Zool. 85(7): 443; *Togoperla canilimbata* (Enderlein) Zwick, 1973. Annales Zoologici Warszawa, 30: 471. Note: lectotype designation

Phân bố: Việt Nam: Hòa Bình; Lào Cai. Thế giới: Trung Quốc (Quảng Đông).

62. *Togoperla clavata* Stark & Sivec, 2008

Togoperla clavata Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(20): 212.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc; Thừa Thiên-Huế. Thế giới: Chưa biết.

63. *Togoperla noncoloris* Du et Chou, 1999

Togoperla noncoloris Du et Chou, 1999. Entomotaxonomia, 21 (1): 3.

Phân bố: Việt Nam: Vĩnh Phúc; Tuyên Quang. Thế giới: Trung Quốc (Quảng Tây).

64. *Togoperla perpicta* Klapálek, 1921

Togoperla perpicta Klapálek, 1921. Ann. Soc. Ent. Belg., 61: 63.

Synonym: *Perla infuscata* Walker (Partim), 1852. Cat. Neur. Ins. Brit. Mus., 1: 152; *Togoperla bifoveolata* Klapálek, 1921. Ann. Soc. Ent. Belg., 61: 64; *Togoperla perpicta divisa* Klapálek, 1921. Ann. Soc. Ent. Belg., 61: 341; *Paragnetina elongata* Wu & Claassen, 1934. Bull. Pek. Soc. Nat. Hist., 9: 111-129; *Togoperla pichoni* Navás, 1933. Mem. Pont. Accad. Nuovi Lincei, 217: 75-108, 24 figs.

Phân bố: Việt Nam: Hòa Bình; Quảng Ninh. Thế giới: Trung Quốc và Hồng Kông.

65. *Togoperla poilanira* (Navás, 1934)

Kamimuria poilanina Navás, 1934. Entomology Chinese Museum, 2(1): 9.

Togoperla poilanina (Navás, 1934): Stark & Sivec, 2008. Illiesia, 4(20): 217.

Phân bố: Việt Nam: Quảng Trị; Vĩnh Phúc. Thế giới: Chưa biết.

66. *Togoperla thinhi* Cao & Bae, 2010

Togoperla thinhi Cao & Bae, 2010. Animal Cells & Systems, 14(3): 221.

Phân bố: Việt Nam: Thừa Thiên-Huế; Quảng Nam. Thế giới: Chưa biết.

Giống *Tyloperla* Sivec & Stark, 1988

Tyloperla Sivec & Stark, 1988. In Sivec, Stark & Uchida: Synopsis of the world genera of Perlinae (Plecoptera: Perlidae). Scopolia, 16: 14. Loài chủ ả *Tylopyge attenuata* Wu & Claassen.

67. *Tyloperla catcat* Cao & Bae, 2007

Tyloperla catcat Cao & Bae, 2007. Journal of Asia-Pacific Entomology, 10(4): 330.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

68. *Tyloperla illiesi* Stark & Sivec, 2005

Tyloperla illiesi Stark & Sivec, 2005. Illiesia, 1(1): 4.

Phân bố: Việt Nam: Lào Cai. Thế giới: Chưa biết.

69. *Tyloperla khang* Stark & Sivec, 2005

Tyloperla khang Stark & Sivec, 2005. Illiesia, 1(1): 4.

Phân bố: Việt Nam: Gia Lai; Thừa Thiên-Huế. Thế giới: Chưa biết.

70. *Tyloperla trui* Cao & Bae, 2007

Tyloperla trui Cao & Bae, 2007. Journal of Asia-Pacific Entomology, 10(4): 332.

Phân bố: Việt Nam: Hà Tĩnh; Thừa Thiên-Huế; Quảng Bình; Quảng Trị; Quảng Nam. Thế giới: Chưa biết.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Cao T. K. T., 2009: Hội nghị Khoa học toàn quốc về Sinh thái và Tài nguyên sinh vật lần thứ 3, NXB. Nông nghiệp: 370-374.
2. Cao T. K. T., S. A. Ham, Y.J. Bae, 2007: *Zootaxa*, 1453: 41-54.
3. Cao T. K. T., Y. J. Bae, 2006: *Entomological Research*, 36: 45-47.
4. Cao T. K. T., Y. J. Bae, 2007: J. of the Kansas Entomol. Society, 80(3): 192-204; *Intergrative Biosciences*, 11(2): 125-128; J. of Asia-Pacific Entomology, 10(4): 329-334.

5. **Cao T. K. T., Y. J. Bae**, 2008; 2009: *Zootaxa*, 1968: 33-38; *Zootaxa*, 1983: 66-68.
6. **Cao T. K. T., Y. J. Bae**, 2010: *Animal Cells & Systems*, 14(3): 221-224.
7. **Du Y. Z., I. Sivec, J. He**, 1999: *Acta Entomologica Slovenica*, 7(1): 59-67.
8. **Du, Y. Z., I. Chou**, 1999: *Entomotaxonomia*, 21 (1): 3.
9. **Harrison A. B., B.P. Stark**, 2008: *Illiesia*, 4 (7): 76-80.
10. **Sivec I., B. P. Stark** 2008; 2010: *Illiesia*, 4(12):110-138; *Illiesia*, 6(8): 62-74.
11. **Stark B. P., I. Sivec**, 2005; 2007: *Illiesia*, 1(1):1-7; *Illiesia*, 3(12):104-126.
12. **Stark B. P., I. Sivec**, 2008: *Illiesia*, 4(3): 19-54; 4(5): 59-65; 4(10): 94-98; 4(15): 150-153; 4(16): 154-160; 4(17):161-175; 4(20): 208-225.
13. **Yang, C., D. Yang**, 1995: *Entomological Journal of East China*, 4: 1-2.
14. **Zwick P.**, 1988: *Entomologica Scandinavica*, 18: 393-407.

Công trình được hỗ trợ kinh phí của đề tài nghiên cứu cơ bản trong khoa học tự nhiên (NAFOSTED-106.12.29.09).

**CHECKLIST OF THE COMMON STONEFLIES
(PERLIDAE, PLECOPTERA, INSECTA) OF VIETNAM**

CAO THI KIM THU

SUMMARY

A List of 70 common stonefly species belonging to 13 genera recorded in Vietnam were represented including valid names, basionyms, synonyms and information on their distribution: *Acroneuria* (5 species), *Agnatina* (2 species), *Chinoperla* (4 species), *Etrocorema* (1 species), *Flavoperla* (3 species), *Hemacroneuria* (3 species), *Kamimuria* (8 species), *Neoperla* (26 species), *Neoperlops* (2 species), *Phanoperla* (5 species), *Sinacroneuria* (1 species), *Togoperla* (6 species), and *Tyloperla* (4 species), among them 55 species were recorded only in Vietnam. Since 2005, 48 species were newly described to science based on specimens collected from Vietnam.